

**MED
ØJNE
SÅ
STORE SOM...**

**BØRNEBILLEDUDSTILLING I RUNDETÅRN
14/9 - 6/10 1991**

Vi vil gerne takke de elskværdige mennesker og institutioner,
som økonomisk eller på anden måde har støttet arbejdet med
gennemførelsen af denne udstilling:

Undervisningsministeriet
Gyldendal
Carlsbergs Mindelegat for Brygger J.C. Jacobsen
Skoledirektoratet i København
Teknologi- og InformatikCentret i København
Fondet for Dansk- Norsk Samarbejde
Schæffergården
LEGO
FOTO/C
Nyholm og Frederiksen
Fredensborg Indkøbscentral
Høst & Søn's Forlag
Borgen's Forlag
Haase P. & Søn's Forlag
Filia A/S
Chr. Olsen A/S
Albert Knudsen
Stelling i Pilestræde
Børnenes Boghandel
Posselt Skolemateriel
-og ikke mindst til Inspektøren i Rundetårn,
Jesper Vang Hansen
Lysavisen er udlånt af Reklamecenteret

-Også en meget varm tak til alle de deltagende elever,
deres engagerede formningslærere og til forstående kolleger.

BØRNS BILLEDER

Hvorfor er børns billeder så dejlige at se på?

Hvorfor er det så let for børn at lave billeder?

Hvorfor er vi mindre kritiske overfor børns billeder end vi er overfor voksnes produkter?

Børn tegner aldrig forkert - der er aldrig "støj" på børns billeder. Børn laver billeder uden bagtanker, de er ikke beregnende og de prøver aldrig at manipulere. Hvad enten motivet står på sin basislinie, eller blyant og pensel bevæger sig frit omkring på fladen, er der aldrig nogen frustreret kamp med perspektiv og anatomi. Det samme gælder, når børn arbejder rumligt - alt er muligt - alt er rigtigt, for så vidt, at det altså håndværksmæssigt fungerer. Børn er meget lydhøre overfor instruktion. De har en sund kvalitetssans, og alt hvad de lærer, bruger de frit og uhæmmet i deres billeder og skulpturer.

Denne billedmageriets ulidelige lethed varer kun til puberteten, så starter selvransagelsen og blufærdigheden overfor det spontane udtryk. Her stopper så vores skolesystem undervisningen i faget. De sidste obligatoriske formningstimer ligger i 6.kl., men enkelte skoler har valgfri formning i 8.-9. kl.. Resultatet for de unge mennesker, som begynder at lave billeder igen, er, at de arbejder som børn i 11-12 års alderen. Det er de naturligvis utilfredse med og af god grund, da billederne ikke længere er stadiægte, d.v.s. i overensstemmelse med udøverens udviklingstrin.

De mest tegneglade kommer igang igen, men det er urimeligt, at man generelt fratager børn muligheden for at udvikle deres spontane kreativitet til et bevidst personligt udtryksmiddel, når de når den alder, hvor det er det, de har brug for.

Den intellektualiserende omgang med billeder som billedanalysen er, kan ikke erstatte den skabende proces, det er selv at lave billeder.

Nana Mikkelsen.
Kirsebærhavens Skole

Om udstillingen:

For os voksne er der lidt Forjættelsens Land over dette sted. Rundetårn er eventyrligheden selv, er som ingen andre bygninger med sin trappeløse spiralskrue op/ ned gennem et tårn. Så enkelt er det. Og dermed også så fint til netop en børnekunstudstilling med alle de nuancer og facetter sådan en kan rumme med, i og om børns billedverden.

Formålet med udstillingen er

- at sætte fokus på BØRN SOM MEDSKABERE AF KULTUREN.
- at synliggøre den billedmæssige erkendelses betydning for børns udvikling.
- at skabe offentlighed om skolernes billedundervisning.

Formning/ billedkunst er ikke bare et skolefag, men en måde at udtrykke sig på, at lære og erkende på, som kan bruges i mange sammenhænge.

Vi vil gerne vise betydningen af den billedundervisning, der foregår på skolerne i København og omegn. Hvilke muligheder den indeholder, og nogle af de tanker og teorier der ligger til grund for vores arbejde.

De billeder vi ser omkring os, påvirker både vore sanser og tanker. Vi identificerer os nemt med deres indhold, og de indvirker på vores selvfølelse og identitet.

Som modvægt hertil er det vigtigt, at børnene gør deres egne erfaringer - bl.a. ved at skabe deres egne billeder.

Faget er i denne tid ved at skifte navn fra Formning til Billedkunst, og den nye undervisningsvejledning er netop udkommet. I den kan man læse at formålet med undervisningen er :

- at eleverne gennem skabende billedvirksomhed udvikler deres færdighed i at forstå og i at bruge billedsprog som et personligt meddelelses- og udtryksmiddel. Der arbejdes i det samlede skoleforløb varieret og sammenhængende inden for tegning, maleri, collage, grafik, foto, skulptur, og levende billedformer.

- at eleverne gennem oplevelse, analyse og vurdering af kulturens billedformer udvikler deres forståelse for kunst og billedmedier samt aspekter af design og arkitektur.

- at eleverne som led i deres æstetiske udvikling får mulighed for at deltage aktivt i skole- og kulturliv gennem udstillings-, udsmyknings-, teater- og medievirksomhed.

Måtte denne udstilling glæde, skabe debat og give en dybere indsigt i børn og unges billedverden.

Udstillingsudvalget
September 1991

Leif Petersen, Øster Farimagsgade Skole
Gitte Winther, Dyvekeskolen
Bente Kjærulf, Dragør Skole
Kirsten Lillelund, Strandparkskolen
Kirsten Skov, Strandvejsskolen
Kai Brorson, Lundehusskolen
Ulla Fog Bruun, Matthæusgades Skole
Søren Winther, Holbergskolen

Udstillingen er arrangeret af

KØBENHAVNS TEGNELÆRERFORENING

Den gamle mand

Der var engang en konge, der hed Christian d. 4., og han byggede Rundetårn.

Nogle år efter, kom en lille gammel mand. Han var 112 år, og man kunne næsten ikke se ham.

Han flyttede op på loftet, og så boede han der til han var 191 år. Så kom en klasse op til ham. Han blev så glad for han havde ikke set et menneske i 59 år, men undrede sig over at de bare sad og så på de store vinduer. De tegnede hver det de kunne se ud af vinduet. Der var også andre børn, men en af dem så den gamle mand. Hun hed Lin og hun spurgte hvad han hed. Han sagde: Jeg hedder Sebastian. Men han var så gammel, at han døde. Så skreg hun, og hendes lærer kom løbende. Da han var båret væk, gik de hjem.

pige 3. klasse

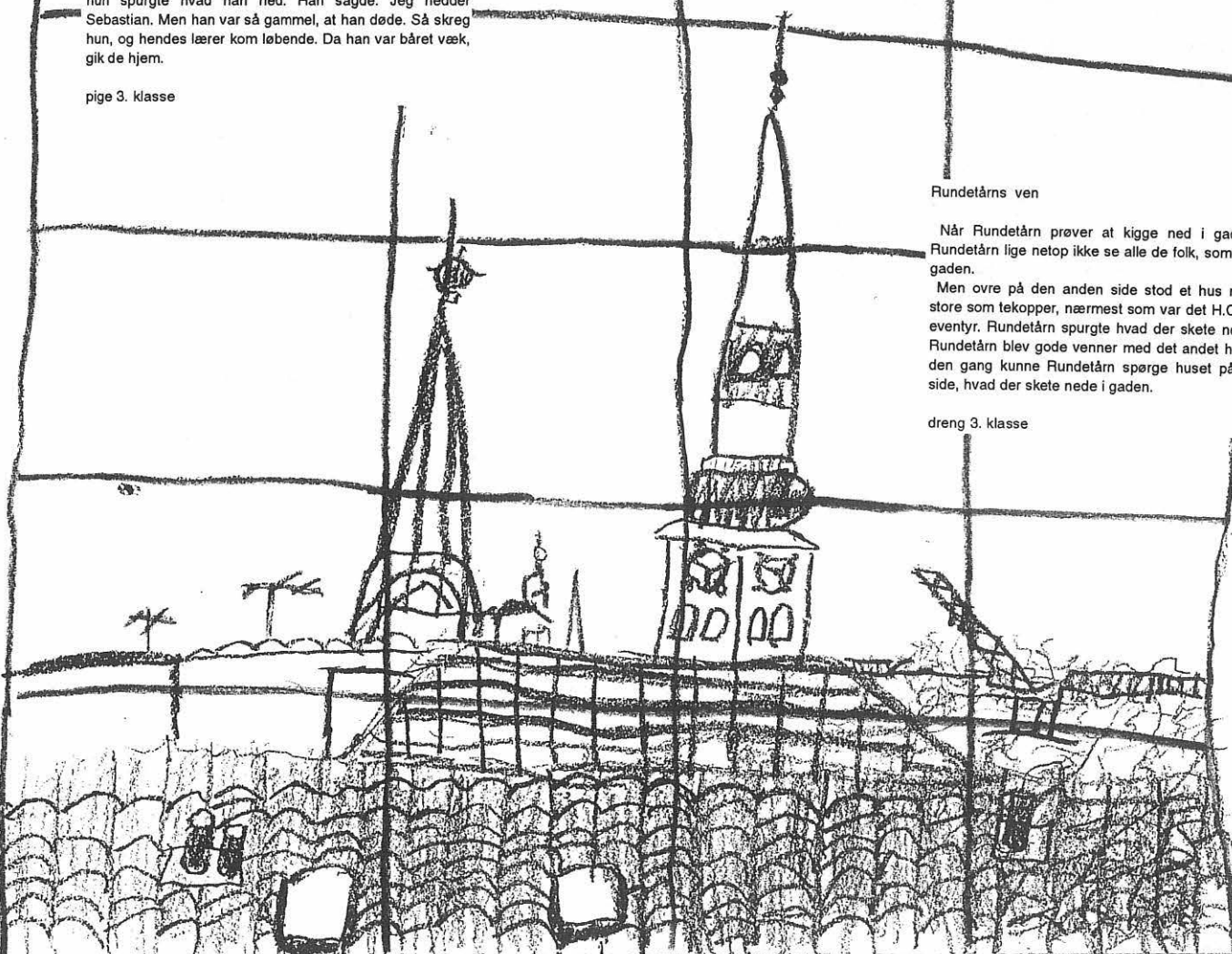

Rundetårns ven

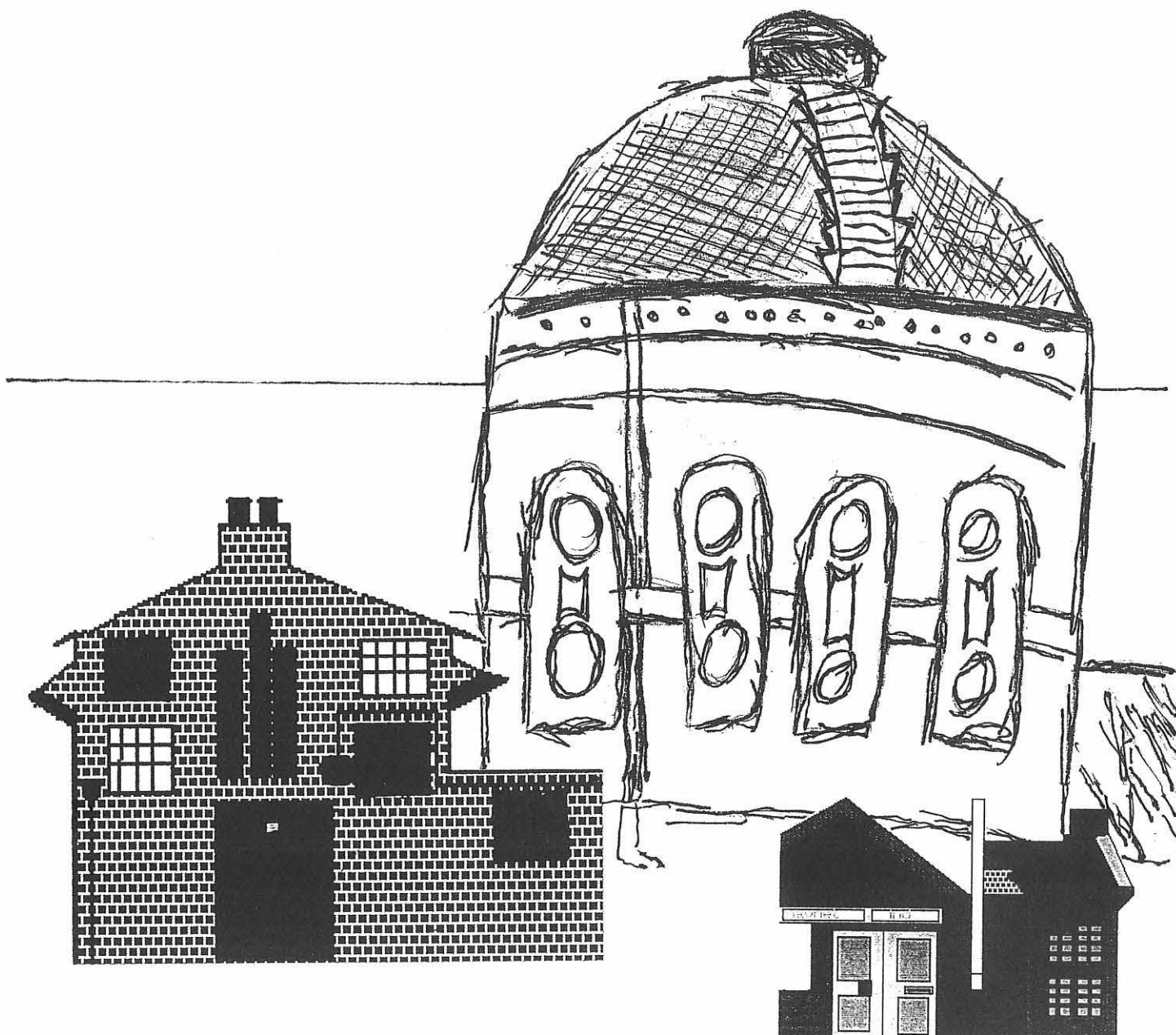
Når Rundetårn prøver at kigge ned i gaden, så kan Rundetårn lige netop ikke se alle de folk, som går nede på gaden.

Men ovre på den anden side stod et hus med øjne så store som tekopper, nærmest som var det H.C. Andersens eventyr. Rundetårn spurgte hvad der skete nede i gaden. Rundetårn blev gode venner med det andet hus, og siden den gang kunne Rundetårn spørge huset på den anden side, hvad der skete nede i gaden.

dreng 3. klasse

En 3. klasse tegner i Rundetårn

DESIGN OG ARKITEKTUR

I den nye undervisningsvejledning i billedkunst er emnerne design og arkitektur medtaget som væsentlige områder at beskæftige sig med i skolen.

Arkitektur er en levende del af kulturen. Den omgiver os, vi bor i den, og vi holder ferie i den. Når vi arbejder med arkitektur i skolen er det for at give børnene og de unge viden om det menneskeskabte miljøes betydning for vores livskvalitet, og for at de kan blive i stand til at forholde sig vurderende til det. Dette har betydning for dem som medborgere i et demokratisk samfund, som deltagere i lokalplanlægninger, som forbrugere af produkter og som forbrugere af offentlige institutioner.

Det, vi omgiver os med, har betydning for vores holdning til grimt og smukt, for vores tryghed og for vore muligheder for samvær med andre mennesker. Arkitektur er en af rammerne om vort liv.

Ingelise Flensborg.

Udfordring til hurtigtegnere

Tegneserie- konkurrence

100.000 kr. til vinderen

Berlingske Tidende og Gyldendal udskriver i fællesskab en konkurrence om en ny, dansk børnetegneserie.

Emnemæssigt er der **ingen** begrænsninger, men forslag, der skaber nye originale figurer, vil blive foretrukket. Materialet må ikke tidligere have været offentliggjort. Indsendelsesfrist: 1. november 1991.

Vinderserien honoreres med et minimumsbeløb på 100.000 kr. Beløbet fordeles på følgende måde:

Præmiesum:	50.000,-
a'conto honorar, Berlingske	25.000,-
a'conto honorar, Gyldendal	25.000,-

Dommerkomitéen består af:

Mogens Vemmer,
-programchef B&U, Danmarks Radio
Jakob Stegelmann,
-tegneserieanmelder, Berlingske Tidende
Morten Hesseldahl,
-redaktør, Gyldendal

Rekvirer de komplette konkurrencebetingelser hos din boghandler eller ved henvendelse til:

Berlingskes Arrangementafdeling
Pilestræde 34
1147 København K
33 75 24 74

Gyldendal

- sætter skub i kreativiteten

Flere personligheder fra kultur- og undervisningsområdet har på forhånd udtalt om udstillingen i Rundetårn:

For Rundetårn er udstillingen "Med øjne så store som..." højst ønskværdig. De udstillinger, der hidtil har været vist i Bibliotekssalen, har primært henvendt sig til voksne, derfor ser jeg frem til denne udstilling, hvor børnene er i centrum og hvor det er de voksne, der må komme ifølge med børnene! Rundetårn er kendt af ethvert barn, og jeg tror at udstillingen hører hjemme her og at Rundetårn med dens forunderlige atmosfære vil gøre udstillingsoplevelsen til noget ganske særligt.

Jesper Vang Hansen
Inspektør i Rundetårn

Ingenting i menneskets liv er vigtigere end at bruge og udvikle de skabende evner, som vi er beriget med fra fødslen. Børnene er de sande kunstnere, fordi de formår at besjæle verden med deres fantasi uden angst eller bagtanker. Hvis denne evne skal bevares udover barndommen, kræver det imidlertid at vi tager den meget alvorligt og stimulerer den på alle tænkelige måder. Vi skal ikke alene gøre dette for det enkelte barns skyld, men også fordi det sandsynligvis er den eneste måde vi kan skabe en bedre verden på.

Morten Skriver
Billedkunstner og lærer
v. Det Kongelige Danske Kunstakademi

Al kunst har sin rod i barnets kreativitet!

Markan Christensen
Formand for Dansk Billedhuggersamfund

En udstilling af børns billeder er en storartet idé, indtruffet i rette tid. På høje tid, kunne man sige. Meget længe har børns kreativitet været trængt af fag og ambition, og det er på tide, at børnenes arbejde med billed-udtryk bliver synligt - og støttet. Det kan hjælpe med til en videre forståelse i barnets omgivelser af det kreatives betydning i et barns liv, nu og i dets fremtid.

Ib Spang Olsen
Tegner og forfatter

"Det lille barn er en stor skaber - men så bliver det ældre og mindre, og til sidst er det måske ikke andet end en lille voksen forbruger."
Sådan behøver det ikke at gå.
Mennesket kan forblive en enestående skaber, hvis det får lov - af forældre, pædagoger, lærere. Det kræver, at de respekterer barnets udtryk og ikke reducerer det til middel (til f.eks. at forbedre matematiske eller sproglige præstationer). Og det kræver, at de ikke beslaglægger barnets tid, men i stedet hjælper barnet med at bruge den.

Erik Sigsgaard
Institut for Småbørnspædagogik,
Danmarks Lærerhøjskole.

En udstilling om billeder, som børn selv laver, må være væsentlig som stimulans og opmuntring og derfor anbefalelsesværdig i en tid, som i alarmerende grad reducerer børn til passive forbrugere af billeder og i det hele taget nedvurderer selvstændig kreativitet og fantasiudfoldelse til fordel for paratviden, terperi og hukommelseskunster.

Frederik Dessau
programmedarbejder i Danmarks Radio

Det er især vigtigt, at arrangementet indebærer at børnene selv skal være aktivt medvirkende og ikke bare benovede betragtere af andres kunst.
Og endelig Rundetårn. Rundetårn som med sine underfundige snoninger, sin stjernebikkert på toppen og sine mindelser om Peter den Store, uvægerligt må mobilisere alle overvintrede rester af barnlighed i enhver.

Steen Larsen
Doktor i Pædagogik
v. Danmarks Lærerhøjskole

Det er glædeligt, at lærerne selv tager dette initiativ til at vise børns billedmæssige udtryksevne. Samtidig vil en sådan udstilling forhåbentlig være med til at understrege, at de såkaldt kreative fag skal tages alvorligt, og at der skal stilles krav om kvalitet til såvel lærere som elever

Johannes Nymark
Skoledirektør i København

Gennem mere end 25 års arbejde med børn med psykiske handicap, der alle har store kommunikationsproblemer, har jeg erfaret, hvor centralt billedet står for begrebs- og sprogudviklingen. Billedet er en væsentlig mulighed for at frigøre sig.

Lasse Rydberg
Skoleinspektør, Strandparkskolen.

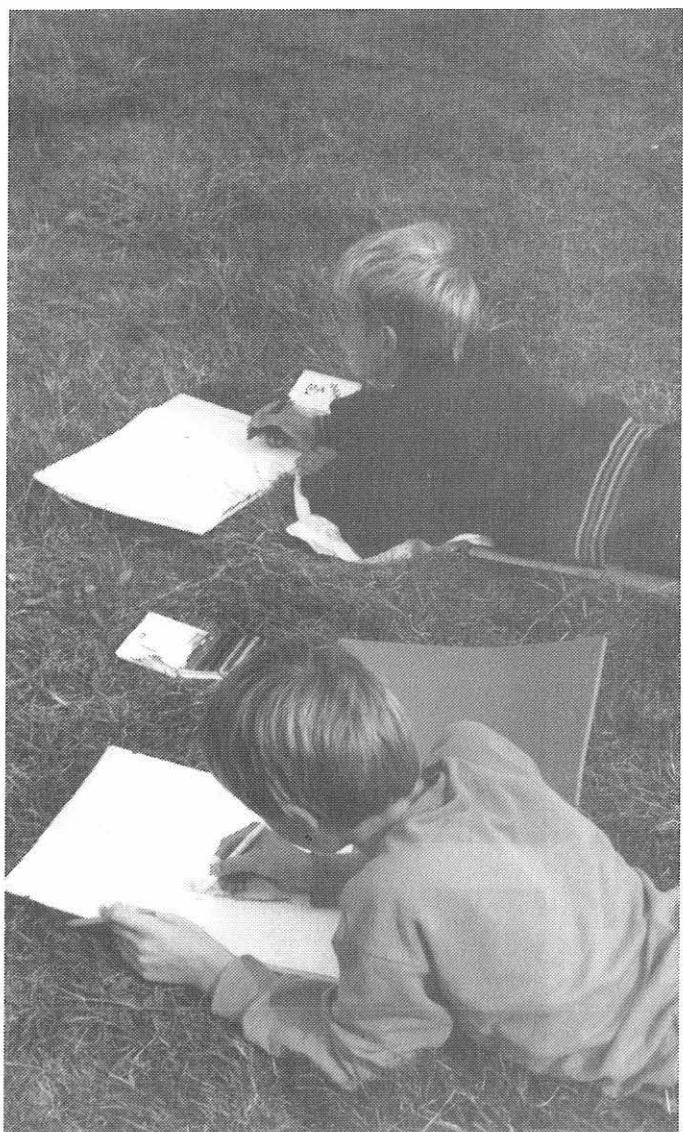
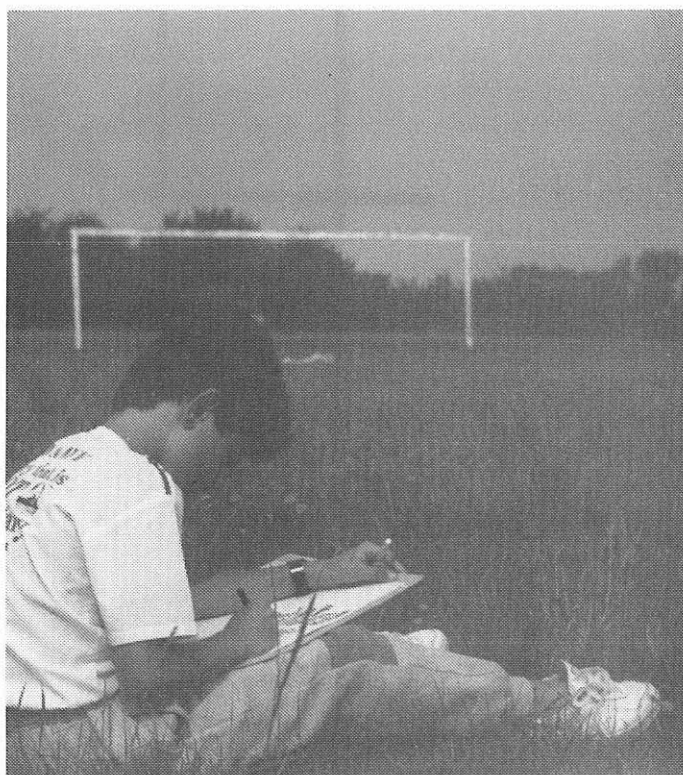
ALLE BØRN
TEGNER

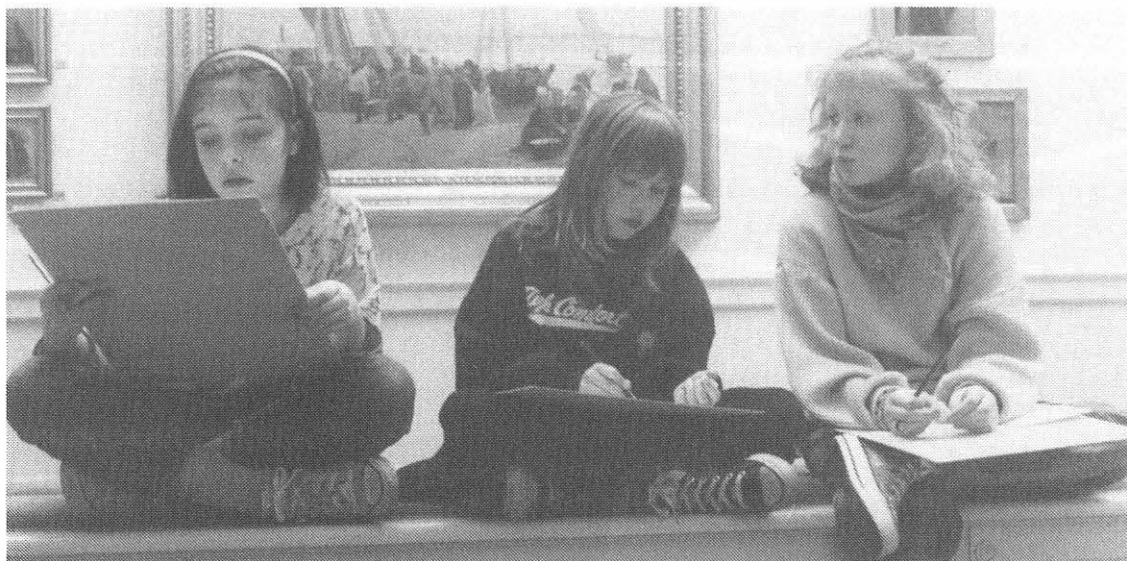

NOGEN AF DEM
BLIVER VED
TIL DE BLI'R
VOKSNE
OG TEGNER
TIL BØRN
i BØGER
DER UDKOMMER
HOS
HØST & SØN

HØST & SØNS FORLAG

" PRØV AT SE ! EN SKY ER LILLA FORNEDEN"

Bevidsthed omkring form og farver.

"En træstamme er ikke brun , Ida".

"Det grønne i planterne er slet ikke grønt".

"Det er jo en helt anden facon end jeg troede".

Dette er nogle af bemærkningerne, der faldt, da klassen var på lejrskole sidste år, hvor vi lavede billeder og tegninger af det , vi så og fandt.- Den fordybelse og ro, der kommer af at befinde sig "udenfor tid og rum", er guld værd; arbejdsprocesserne bliver mere selvstændige og originale; man kan forfølge sin idé hér og nu.

Et mere nuanceret billedsprog.

For mig som klasselærer blev det meget klart, at børnene i formningstimerne er blevet vænnet til vitterligt at SE, det man ser, og ikke kun dét man på forhånd forventer. For eksempel kender børnene deres sovedyr så godt, at de ikke mener, det er nødvendigt at se på dem, mens de bliver tegnet. Men det viser sig alligevel, at der er stor forskel på dén tegning, der er tegnet efter hukommelsen og dén, som er lavet, imens man har iagttaget sovedyret nøje.

Den udvidede oplevelse.

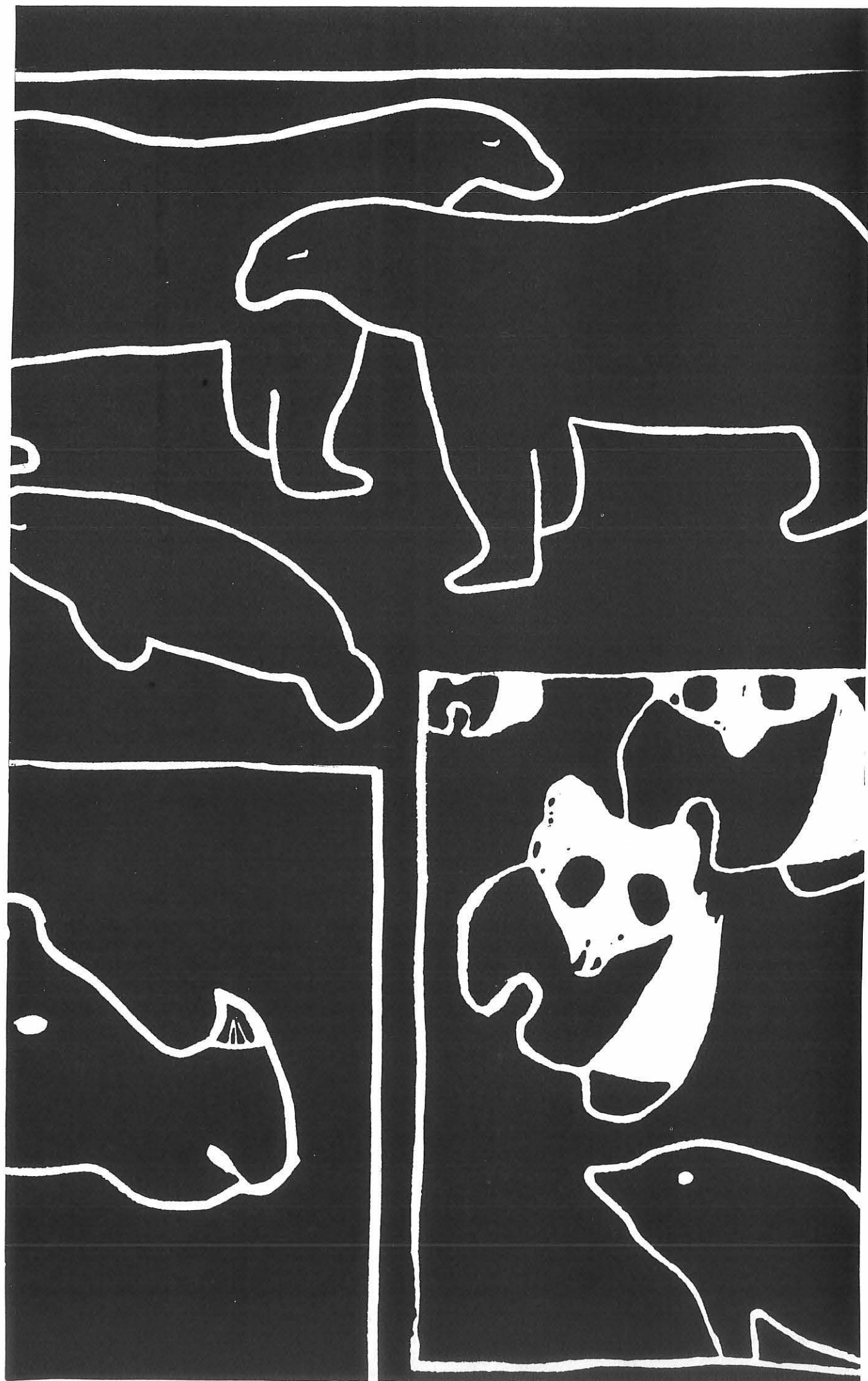
Opmærksomheden overfor det at iagttage slog også igennem ved en tur på Glyptoteket, hvor hovedformålet var at se mumier, sarkofager, hieroglyffer, gravgaver m.m., eftersom vi havde arbejdet med "Det gamle Ægypten" i orientering og dansk. Børnene syntes, det var spændende, men ligeså stor var facinationen over mosaikkerne i gulvene og arkitekturen i bygningen - ude som inde. Det var helt tydeligt berigende for børnene at have den billedmæssige, altså den visuelle dimension med.

Billeder kan fortælle.

Somme tider oplever vi, at børnene selv vælger at bruge billeder til at udtrykke sig igennem, når de laver skriftlige opgaver. Senest skete det i forbindelse med nogle bøger , børnene fremstillede med emner, de selv valgte. Hér brugte en del af dem billeder som igangsætter og til at få hold på opgaven. På den måde fungerede de som en støtte for det skriftlige arbejde. Sproget blev mere nuanceret, og der blev fastholdt flere detaljer.

En lille tankestreg.

Når man ser på den positive udvikling, der er sket over årene, så bliver man bekymret over at tænke på, at der for disse børns vedkommende, som nu går i 5. klasse, kun er ca. ½ års obligatorisk formningsundervisning tilbage. Og det netop på et tidspunkt, hvor selvkritikken og blufærdigheden overfor egen billedmæssig formåen begynder at være fremherskende: Børnene er nådesløse i vurderingen af sig selv, for nu skal tingene ikke bare ligne, men nu skal de ligne PRÆCIS.

Måske ku man ?

Jeg kan ikke tegne, men jeg ku engang. Det var lidt af en åbenbaring. Som alle drenge, der gik i skole i slutningen af trediveerne og begyndelsen af fyrrerne (i underskolen altså) var det naturligt at fylde papir med flyvemaskiner og u-både og bomber og granater, det lå i tiden. Engang imellem blev det vel også til et hus med røg op af skorstenen eller et flag på en flagstang. Men det var først, da vi fik undervisning, d.v.s. rigtig undervisning , at der kom form og fart på tegneriet.

Læreren, som jeg havde på Højdevangen, blev vist senere kendt og agtet som en stor mand i faget, så det er måske ikke så underligt, at der kom fart på. Men hans metode var i og for sig enkel. Han kom med en æske farvestifter og sagde: "Tegn ! Tegn hvad I har lyst til på et stort stykke papir, så hænger vi det op bagefter. Men der er en betingelse, der skal farve på, masser af farve, så I skal ikke spare på kridtet ! "

Så enkelt som det lyder, har det nok ikke været. Men entusiasmen var der ingen tvivl om, og resultaterne heller ikke. De var farvestrålende, fede og uforfærdede. De forestillede jungler og tigre og sorte mænd og kvinder, papegøjer og blå laguner. Der var tryk på og vi stirrede forundret og betaget på "udstillingen". Var det virkelig os, der havde lavet alt det og haft det sjovt samtidig ?

Senere gik det tilbage. Jeg kom på en anden skole, en akademisk, gammeldags en. Den havde sine store fordele, men tegneriet gik det ikke godt. Der sad jeg med min fine blyant og lavede slagskygger og prøvede på at få en lerkrukke til ligne en lerkrukke. Den lignede en natpote i havsnød. Jeg prøvede også med klodser og figuropsstillinger. Det blev rent kaos - og karaktererne derefter. Dermed var det slut.

Gennem hele min gymnasietid beundrede jeg en klassekammerat, der kunne tegne huse, så det lignede. På en prik. Og en anden, der skrev digte med rim og faste fødder og uden slinger i geledet. Jeg var misundelig og frustreret. Tegner blev jeg aldrig, men ellers har jeg været i stand til at sprænge seletøjet.

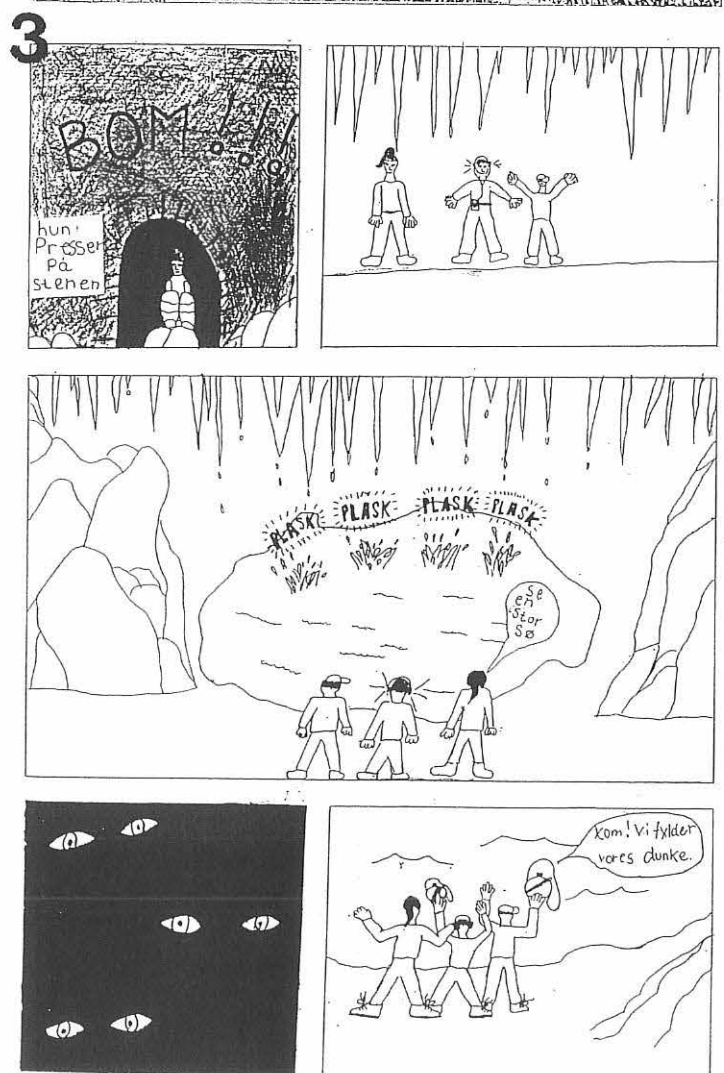
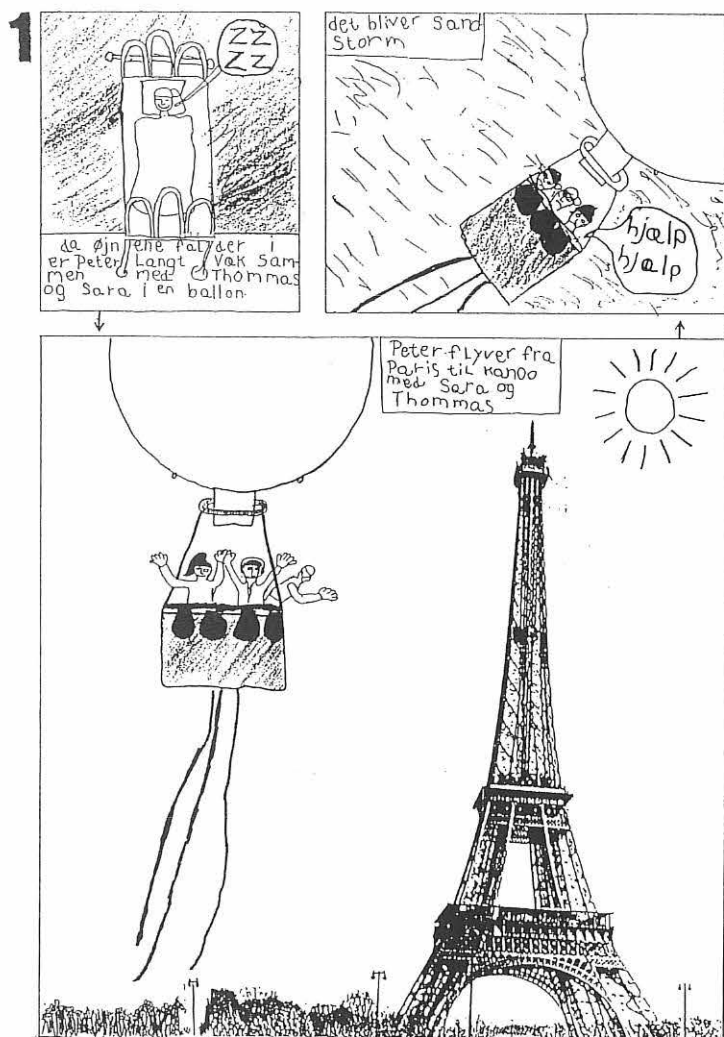
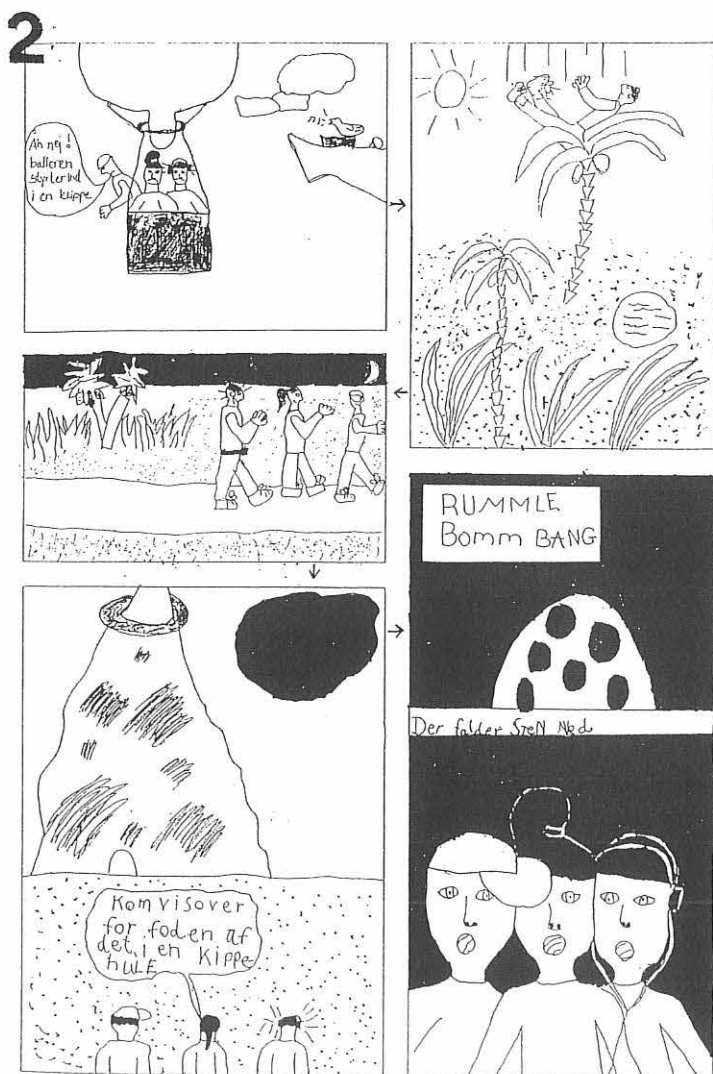
Lad nu ingen misforstå mig: Jeg tror, det er vigtigt at lære at tegne så det ligner. Men jeg tror, måden man lærer det på, er altafgørende. Naturligvis er der talentet til forskel, men er lysten kvalt fra starten p.gr.af mislykket eller misforstået pædagogik er spillet tabt.

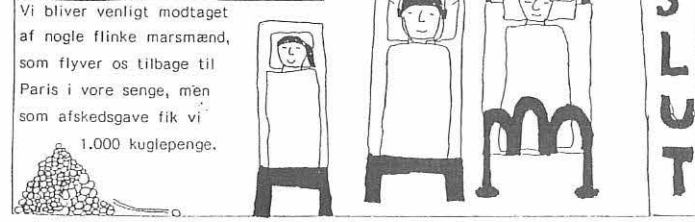
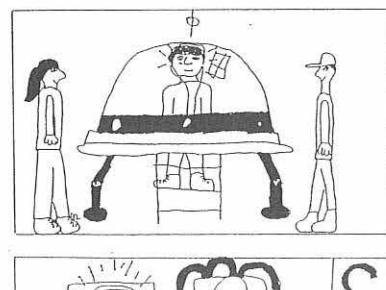
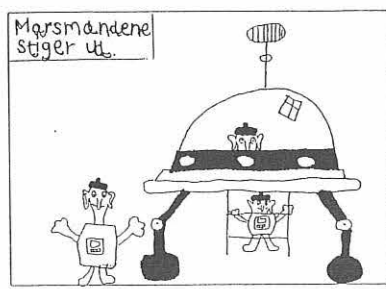
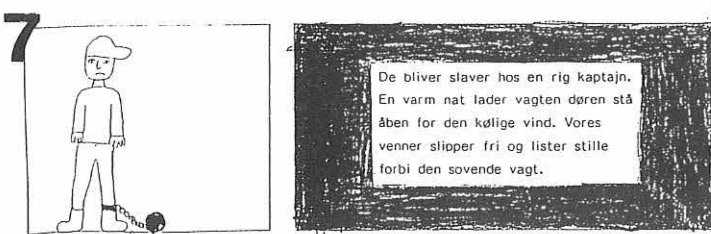
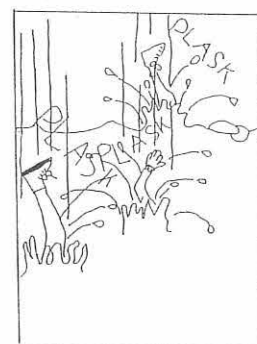
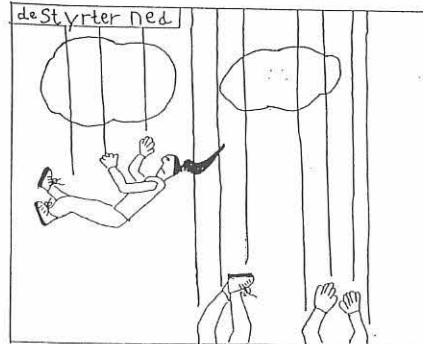
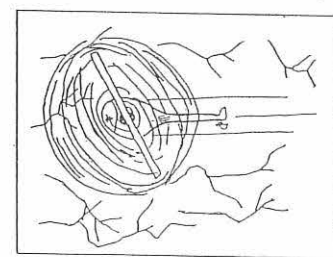
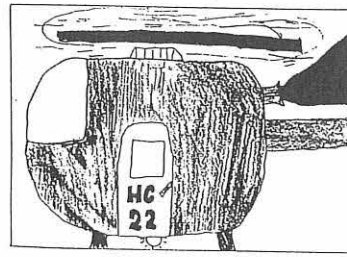
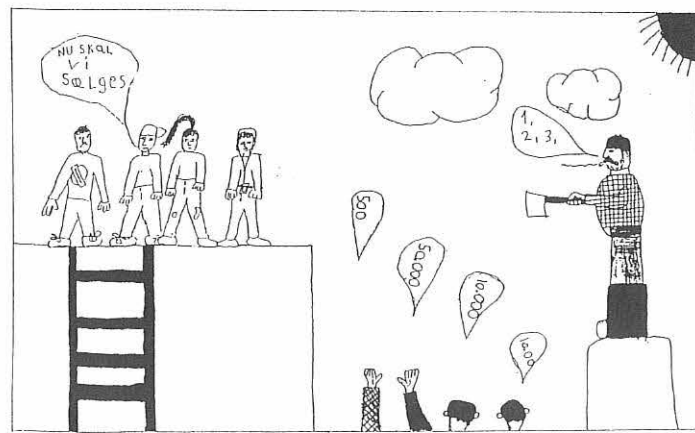
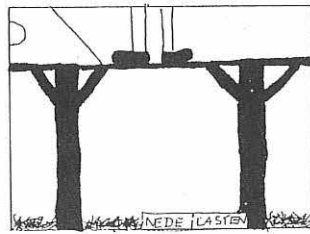
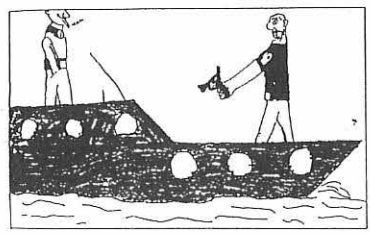
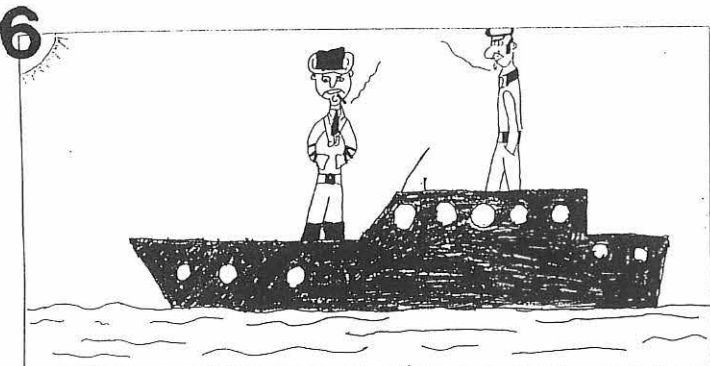
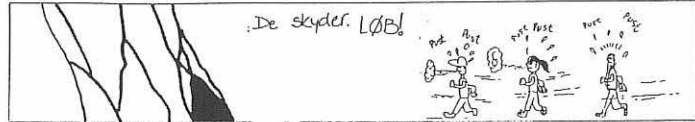
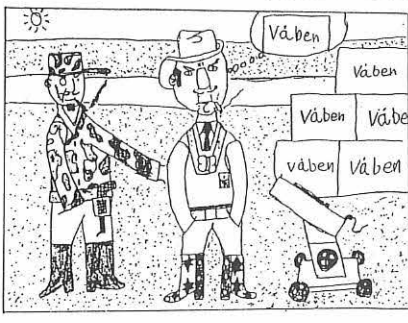
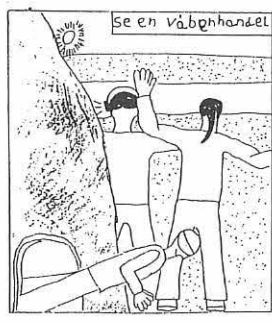
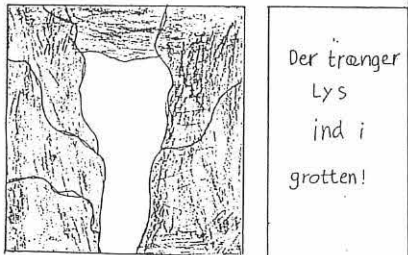
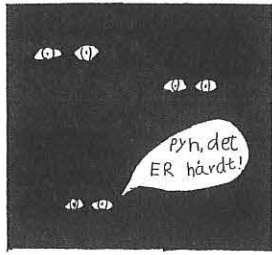
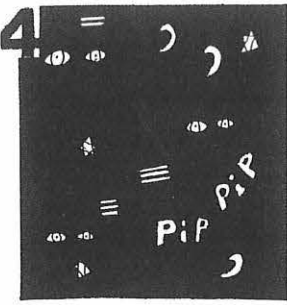
Måske man en dag sku lære at tegne ?

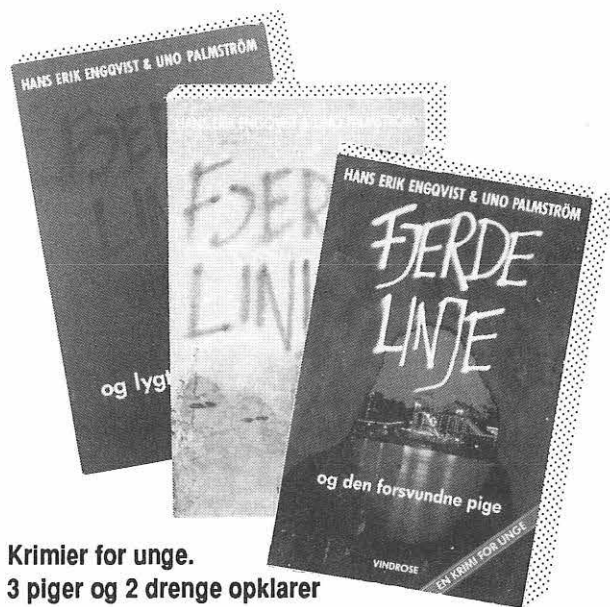
Klaus Riffbjerg

5 DRENGE FRA 5. KLASSE
HAR FREMSTILLET DENNE TEGNESERIE

Krimier for unge.
3 piger og 2 drenge opklarer
sagerne.

Pr. bog **148 kr.**

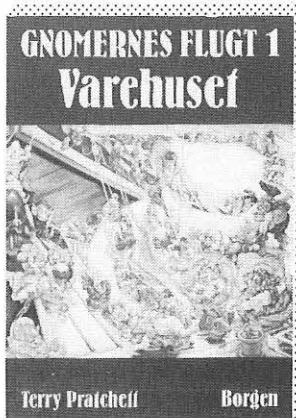

Humor så tårene triller.
Børns fortællelser og
fortolkninger.

Pr. bog **68 kr.**

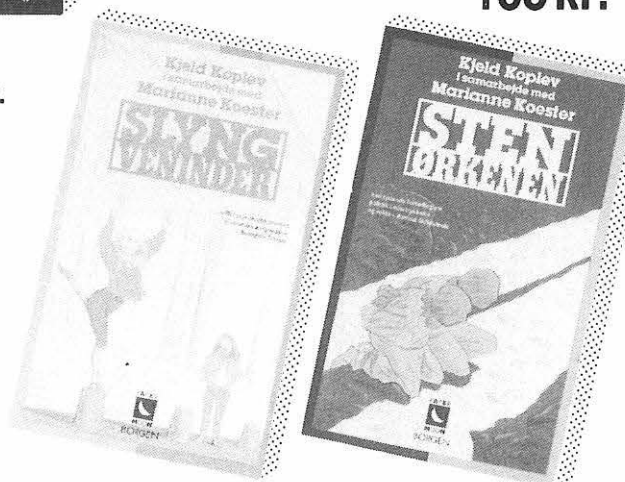
LILLE PIGE MED STOR EFFEKT
Herlig bog om et venskab mellem David
og Josephine – der *sker* noget
hvor de to kommer!

118 kr.

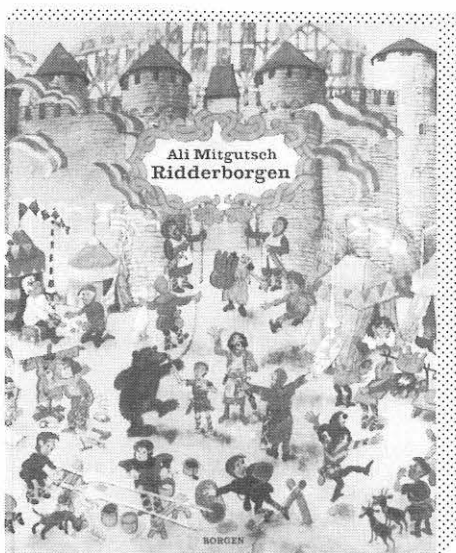
GNOMERNE bor i et varehus, *Brødr. Arnold*.
Det er hele deres verden, *Alt under ét tag*,
men varehuset skal rives ned, *Alt skal væk!*
Den store hjemrejse begynder.

188 kr.

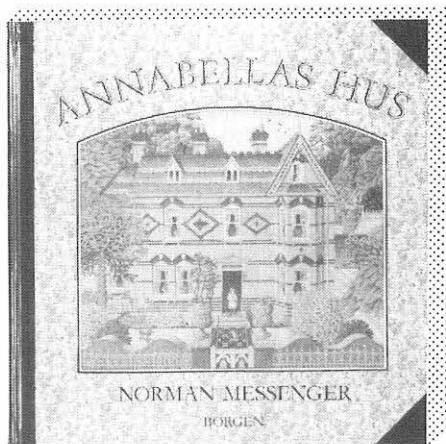

SLYNGVENINDER & STENØRKENEN
To stærke bøger i PAPER MOON.

Pr. bog **58 kr.**

RIDDERBORGEN – følg med til en ridderturnering
og mød gøglerne, bjørnetrækkerne og spåkonerne,
se hertugens borg, våbnene og krigerne.
Masser af sære og spændende ting. Indb. **178 kr.**

ANNABELLAS HUS er en magisk genskabelse
af et herskabshus fra århundredskiftet. Fuldt
af detaljer og overraskelser, hemmelige døre
og låger, og figurer til at befolke huset med.

Indb. **158 kr.**

BAMSES FØDSELSDAG
Bamse er alene hjemme. Jens og Marie
ordner noget hemmeligt. Lige pludselig
sker der en masse ting – og så på hans
fødselsdag!

Indb. **148 kr.**

BORGEN og VINDROSE – også for børn

Kære forældre:

Københavns Tegnslærerforening har lavet denne udstilling " Med øjne så store som..." for at vise, hvad børn, på baggrund af en kvalificeret undervisning, kan præstere, når deres arbejde rettes mod et bestemt mål, et mål som for børnene opleves som noget betydningsfuldt.

Men udover at være en spændende udfordring for elever i folkeskolen, har vi samtidig villet gøre jer forældre, offentligheden og myndighederne opmærksomme på, hvor vigtigt det er, at børns evne til at udtrykke sig i billeder aktivt stimuleres og videreudvikles på lige fod med skolens såkaldte boglige fag.

Både forældre, skole og dermed besluttende myndigheder svigter børnene ved at nedprioritere børnenes musisk- kreative evner og forhindrer derved en alsidig personlighedsudvikling.

En nyere række undersøgelser tyder klart på, at børn bedre tilegner sig sproglige og analytiske færdigheder ved at deres praktisk- kreative og musiske evner bliver stimuleret. Derfor er det vigtigt, at børnenes nærmeste omgivelser giver udtryk for, at deres billedfrembringelse er ligeså betydningsfuldt som at kunne læse, skrive og regne.

Børn vil gerne tegne og tegner meget, når de er små, men lysten forsvinder lidt efter lidt, fordi deres voksne ikke respekterer og kommenterer deres arbejder på samme måde som mere kompetencegivende frembringelser, hvor barnet tværtimod henter succes.

Endelig er der også noget paradoksalt ved, at man i den grad overser, hvor vigtig billedfremstilling og billedanalyse er i en tid, hvor samfundets brug af billeder som kommunikationsmiddel er så overvældende.

Så kære forældre, der er begrundelse nok for at være opmærksom overfor børnenes billeder og begrundelse nok for at kræve, at jeres børn, i langt højere grad end tilfældet er idag, modtager en kvalificeret undervisning- gennem hele skoleforløbet-, så man i stedet for at hæmme deres praktisk- kreative og musiske færdigheder stimulerer og videreudvikler deres udtryksformåen og anskuelseskapacitet.

Bente Kjærulf,
Dragør Skole.

Tegn med dine børn når I er på ferie!

Et blankt kladdehæfte fra boghandleren.

I udstyret til ferierejsen lå i år et blankt kladdehæfte og nogle farveblyanter. Når jeg efter ferien bladrer de tre børns hæfter igennem, er jeg oprigtig forundret over, hvor dybt mine børn har formået at skildre nogle af deres ferieoplevelser. Der er i tegningerne en indlevelse og omhu, som børnene ikke giver udtryk for, når de rent verbalt fortæller om ferien.

Hemmeligheden er i grunden blot at yde tid og opmærksomhed, og ind i mellem at give nogle anvisninger.

Hvis du, kære læser, endog vover at tegne sammen med dine børn, vil du finde helt nye oplevelser.

Kaj Brorson,
forælder.

Agnes 5 år.

Pythia i Apollontemplet

ØNSKESEDDEL

Mine børn skal se
vor verden
med store øjne
som farver tanken -
og med hænder
skabe det sete
fra det indre
til det ydre:
begribelsen
harmonien
kærligheden -
blive det hele
menneske
i den store verden -
det ønsker jeg.

Lars Lyhme.

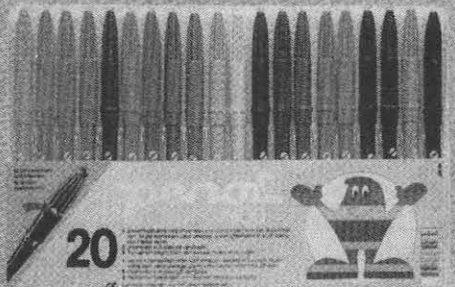
Børn putter alt i munden, det kan være farligt

Men du kan roligt lade børnene bruge penols børnetusser. Også uden at være over dem hele tiden.

Den lange sikkerhedshætte er så stor, at mindre børn simpelt hen ikke kan få den galt i halsen.

Og kanalerne i hættens sikrer fri passage for luft, hvis større børn skulle komme til at sluge den.

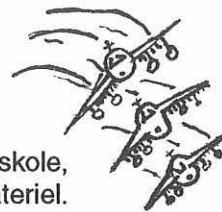
Selve tusseren er i øvrigt baseret på et stort indhold af ufarligt blæk på vandbase.

Her er de tusser, du roligt
kan lade børnene være
alene med

penol

Krigsbilleder

Tiårige Nabeh fra Libanon, der går i modtageklasse på en Københavnsk kommuneskole, snakker ustandseligt om krig, og tegner helst kun billeder af tåns og andet krigsmateriel. Meget detaljeret skildrer han tånsken med sine larvefødder, kanoner og karosseri. Helt rensat for de soldater der skal betjene våbnene - og for ofrene. Nabehs far opholder sig stadig i krigszonen i Beirut. Nabehs lærer kan ikke umiddelbart gøre andet end at lægge øre til, og iøvrigt snakke med ham om " hans" krig, og så ellers vejlede ham omkring form og teknik, og iøvrigt rose ham for den tekniske kvalitet!

Nabeh laver andet end krigsbilleder, men kun, når læreren forlanger, at hele klassen laver billeder med fælles emne/ tema. Men Nabeh, og hele klassen med ham, blev godt nok paf den dag, de blev bedt om at lave billeder om krigen i Iraq. Anledningen var denne udstilling, og en erkendelse blandt initiativtagerne om, at der dybt under heksens gamle eg længe har eksisteret endnu et kammer med en indtil for ganske nyligt bortgemt kiste. Og i denne kiste har tusinder af drenge i årevis produceret i titusindvis af krigsbilleder. Først med den ny undervisningsvejledning for Billedkunst, som Formning nu hedder, er det direkte nævnt, at så ufredelige emner som f.eks. krig, også tages op i undervisningen. Baggrunden er en erkendelse af, at det er vigtigt for børn, at de får rum og tid til at udtrykke sig - også om katastrofer.

Eleverne fik som sagt opgaven: Lav billeder af (den da aktuelle) krigen i Iraq. Og eleverne fik sandelig problemer. For det første viste det sig, at kun få overhovedet interesserede sig for at lave krigsbilleder, og for det andet viste netop den krig at være noget nær umulig at gengive. Det kunne kun blive en kamp mellem computere, robotter og raketter - uberørt af menneskehånd. For ublodigt og udramatisk for eleverne, tilsyneladende. Så de fleste, af de få, der arbejdede med emnet, tog sig den frihed at producere de krigsbilleder, de plejede. De fleste hurtigt, spontant og støjende, mens de på papiret udkæmpede den krig, der foregik inde i hovederne på dem. Nogle få tænksomt, møjsommeligt, mens de på deres papirer udførte et ingeniørlignende arbejde - troværdige gengivelser af krigsmaskinel. En dyrkelse af emnet og samtidig en udvikling af tegnefærdigheden.

At Nabeh med sin baggrund dyrker området så intenst bør ikke undre, men hvor børn, som er vokset op i det fredelige Danmark, får sådanne interesser fra - det er tankevækkende!. Især må det interessere forældre, pædagoger og lærere.

Er det børnene, der opsøger de voldelige billeder, eller er det medierne, der trænger sig ind i børnenes liv?

Ser børnene for mange video - og TVfilm og TVavisere - alene og uden mulighed for umiddelbar samtale og kontakt med voksne?

Er det børnenes måde at klare en verden, hvor værdierne flyder, og volden tilsyneladende dominerer?

Er det udtryk for fredelig konfliktforløsning?

Er det et råb om hjælp?

I hvor høj grad formår billedkunstundervisningen at løse op for disse problemer, og hvordan? Kan undervisningen f.eks. hjælpe med at afsløre de falske medie billeder og værdier? Kan den give børnene de nødvendige redskaber til en sådan analyse og til produktion af egne ægte billeder - til en konstruktiv begribelse af den ny verden?

Erling Petersen
Havremarkens Skole

BØGER OM TEGNING FOR

SMÅ OG STORE

fra Politikens Forlag

Dine børns billeder

af Ingerlise Elverdam
NYHED (udk. okt.)

169,-

Dit kreative indre

af Ingerlise Elverdam

169,-

Bogen om tegning

149,-

Politikens kunstnerhåndbog

(299,- indb.)

199,-

Politikens bog om

blomstermaleri

NYHED om akvarel

249,-

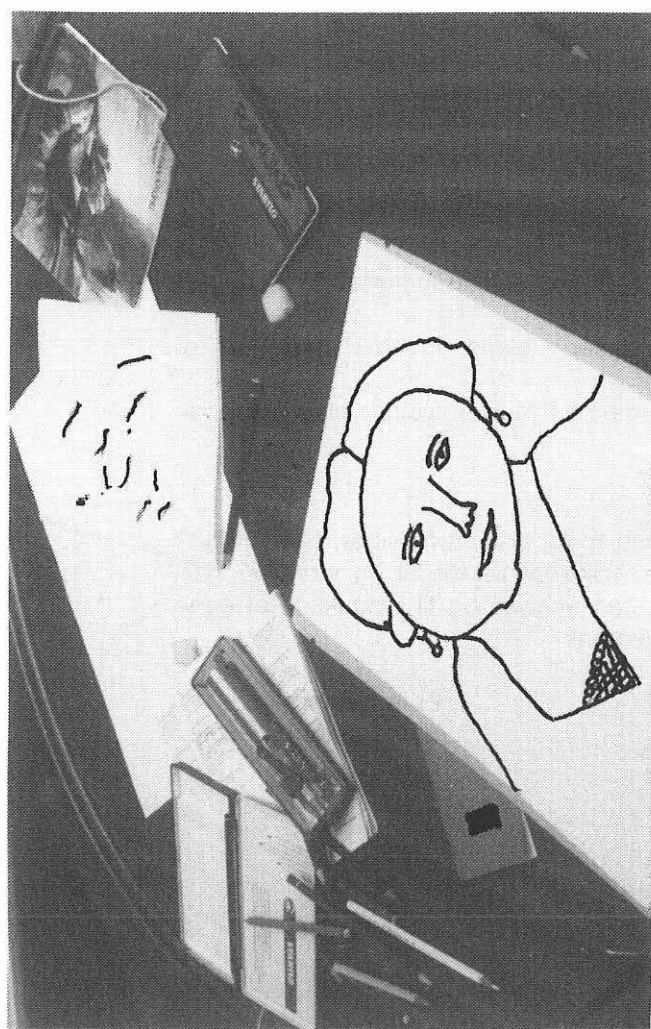
Farver i farver

Bestemmelse af farver

249,-

Bøgerne fås hos boghandleren

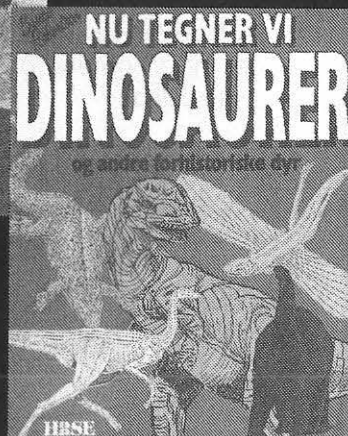

Det er fan'me uhyggeligt!

- men nemt og sjovt at tegne

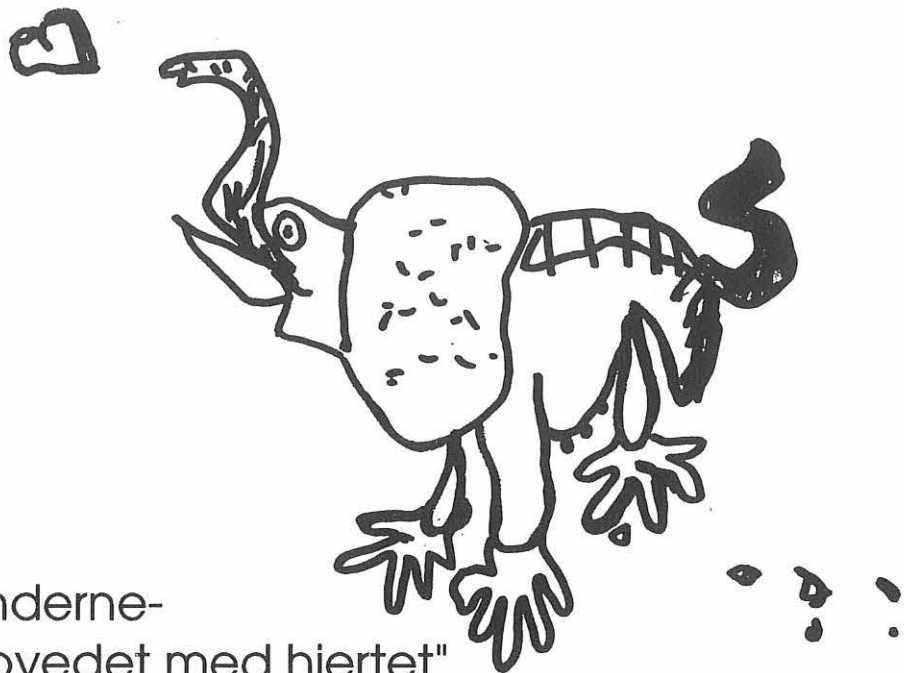
Enkle og letfattelige grundbøger spækket med spændende motiver. Hver bog er på 112 sider og indeholder mere end 100 instruktive øvelser.

Pr. kursus kun

139 kr.

HASE

"Der er med hænderne- at vi forbinder hovedet med hjertet"

Strandparkskolen er Københavns Kommunes Specialskole for elever, der har forskellige fysiske og psykiske handicap.

I januar 1988 startede vi forskningsprojektet omkring formning. Hovedformålet var at undersøge fagets muligheder i undervisningen af elever med udviklings- og indlæringsvanskeligheder.

Et udgangspunkt var formningslærerens og ergoterapeutens fælles fascination af HÆNDER og det som kan forbindes hermed: Kærtegn - berøring - kontakt - gestus - leg - udtryk - arbejde - handling... Endvidere troen på at børn grundlæggende udvikler deres personlighed gennem LEG OG EKSPERIMENTEREN.

Men de fleste af Strandparkskolens elever legede ikke ret meget - og mange havde sarte udviklede hænder, som de ikke var særlig villige til at bruge i formning. Derfor valgte vi at starte formningstimerne med håndmassage til blid musik, hvilket blev en stor succes. Desuden anden sansestimulering med børste, bolde m.v. og øvelser med hånd- og fingermotorik. Vi sørgede for, at det var sjovt og rart - fællesskabet trak - og vi udbyggede med fælles tegne- maleøvelser til rytmisk musik.

For at sikre at alle elever får brugt hænderne godt og grundigt, fortsætter vi med vores begynderundervisning med alle nye første klasser. Udover ovennævnte gør vi meget ud af fantasilege, der har til formål at lære at fastholde "indre billeder"- fortælle og skelne mellem fantasi og virkelighed. Desuden laver vi iagttagelsestegning, hvor læreren tegner for, emneformning, hvor alle fortæller bagefter, farveøvelser - maleri - ler - og en masse fri leg og eksperimenteren, udfra mottoet : ALT KAN BRUGES, lige fra plasticsække - sten og friske blomster til små legetøjsbiler og sejl garn. Man må gerne male dukkerne - bare man selv vasker dem igen.

Vi lever i en tid, hvor legen underprioriteres. De fleste steder er det for farligt at lege på gaden - for kedeligt i gården. Der er måske for lidt plads inde - de voksne har for lidt tid. Børn bruger mere og mere tid på stillesiddende og forholdsvis passive aktiviteter som spil og TV. Og godt 30% af Københavns skolebørn modtager specialundervisning i løbet af deres skoletid. Jeg er overbevist om, at en del af disse elevers indlæringsvanskeligheder har rod i motoriske og sansemæssige problemer, der kan relateres til ovenstående, og som ikke kan afhjælpes med intellektuelt terperi.

Til slut vil jeg gerne nævne, at formning er et meget vigtigt udtryks - og kommunikationsfag - også på specialskolen - hvor mange elever har udtryks- og kommunikationsproblemer og psykiske reaktioner i forbindelse hermed. Det at udtrykke vrede og aggression, kan altid bedre tolereres af omverdenen, når det gøres i et stærkt billede end i ord og handlinger.

Venlig hilsen
Kirsten Lillelund

børnenes boghandel

er nabo til Rundetårn.

Vi er Danmarks eneste specialboghandel for
børne- og ungdomsbøger
og har altid et stort udvalg i klassiske og
aktuelle bøger, f.eks.:

Christine Björk og Lena Anderson:

LINNEA I MALERENS HAVE

The Dubelaar og Ruud Bruijn:

PÅ SPORET AF VINCENT

Tomie dePaola:

TEGNETIMEN

Felicity Woolf:

MALERIER, SE OG FORSTÅ

KØBMAGERGADE 50 · 1150 KØBENHAVN K

TLF. 33 15 44 66

KREATIVE MATERIALER

til skoler og kursus

PLAKAT - PRIMÆRFARVER i ltr. flasker eller
2 ltr. dunke • PEBEO - ECOLA - REDIMIX -
AKRYLFARVE - C'ARAN D'ACHE
FARVEKRIDT • FARVEKLIPPAPIR •
KARTON I 21 FARVER • TEGNEPAPIR I
BLOKKE OG STORE ARK • PASSE-
PARTOUT-SKÆRESÆT • GRAFISKE
PAPIRER OG TRYKFARVER • KVALITETS-
PENSLER • AKVARELPAPIR I ARK OG
BLOKKE • AKRYL OG OLIEFARVE I
TUBER • ZINK OG RADERNÅLE

REKVIRER VENLIGST EN BROCHURE

ALBERT KNUDSEN APS

SKOVLYTOFTEN 6 DK-2840 HOLTE TLF.: 42 42 52 00

KBH. AFD.: VERMUNDSGADE 19 2100 KØBENHAVN Ø TLF.: 31 83 10 25

REBUS for børn og voksne

Præmie til vinderen: Et bordstaffeli, 1 sæt Pelikan akvarelfarver og en akvarelblok.

Send løsningen så vi har den
senest den 14. oktober 1991
-så er du med i lodtrækningen
den 18. oktober 1991.

Præmien leveres direkte til vinderen!
Løsningen sendes til:

Aktieselskabet

**NYHOLM &
FREDERIKSEN**

Højnæsvej 70 · 2610 Rødovre

Rekvirer* vort katalog på
Kontorartikler
Formningsartikler
Skoleartikler
-eller
personligt besøg,
ved konsulent
Kaj Nissen

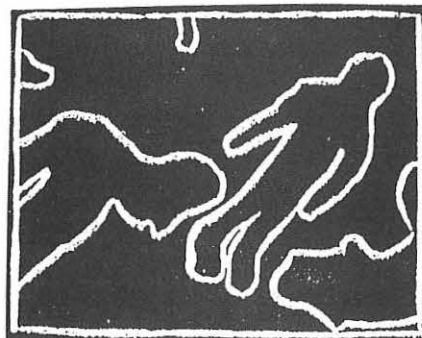
* Ring på tlf. 3170 83 11

KONKURRENCE

Sæt kryds ved de tre grundfarver!

Sort
Rød
Orange
Gul
Grøn
Blå
Violet

- 3 stk. 1. præmie: Combisæske indeholdende 15 Supracolor Akvarel farveblyanter + 10 Gouache vandfarver + 18 stk. CaranDache Neocolor oliekridt + 1 pensel.
20 stk. 2. præmier: 1 æske med 15 stk. CaranDache Neocolor farvekridt på oliebasis.
50 stk. 3. præmier: 1 Penoletui med 20 fibertusser i farver.
50 stk. 4. præmier: 1 Penoletui med 6 fibertusser i farver.

Navn: _____

Adresse: _____

Evt. tlf.nr.: _____

Skole/Børnehave/ Fritidshjem: _____

Læg din besvarelse i kassen ved skranken - vinderne vil få præmierne tilsendt på institutionen eller til bopælsadressen efter udstillingens afslutning.

KONKURRENCE:

Hvor højt er Rundetårn?

- ☐ 24,8 m. ?
☐ 34,8 m. ?
☐ 44,8 m. ?

5 stk. 1. præmier : 1 æske Filia oliekridt med 60 farver
20 stk. 2. præmier : 1 æske Filia oliekridt med 24 farver
100 stk. 3. præmier : 1 æske Filia oliekridt med 12 farver

Navn : _____

Adresse : _____

Evt. tlf.nr.: _____

Skole/børnehave/fritidshjem : _____

Læg din besvarelse i kassen ved skranken- vinderne vil få præmierne tilsendt enten på institutionen eller til bopælsadressen efter udstillingens afslutning.

Deltagende lærere og skoler:

Bente Kjærulf / Dragør Skole
Ulla Fricke / Oehlenschlägergades Skole
Ulla Brun Fog / Matthæusgades Skole
Lene Kålund - Jørgensen / Ny Carlsbergvejens Skole
Gitte Winther / Dyvekeskolen
Marie Krogh Nielsen, Jan Andersen og Hanne
Pedersen / Stevnsgades Skole
Anette Møller / Midtsjællands Efterskole
Helen Klavsen / Hansted Skole
Leif Petersen / Øster Farimagsgades Skole
Jan Kyrsting / Sønderbro Skole
Lars Jørn Jensen / Vigerslev Alles Skole
Annelise Hertz / Husum Skole
Dorit Jeppson og Pia Urban Swart / Bordings Friskole
Kirsten Skov / Strandvejsskolen
Lene Jønsson / Katrinedal Skole
Nana Mikkelsen / Kirsebærhavens Skole
Lotte Bülow / Vibenshus Skole
Kirsten Lillelund / Strandparksskolen
Kai Brorson / Lundehussskolen
Stig Petersen / Rødovre Skole
Pia Bornemann / Værebros Skole
Troels Tvede / Tingbjerg Skole
Birgitte Holm Sørensen / Danmarks Lærerhøjskole
Frank Jensen / Holmstrup Efterskole.

BEGIVENHEDSKALENDER:

Arrangementer i Rundetårn under udstillingen:

Lørdag d. 14.09.	Lotte Müller underviser børn og voksne i at tegne portrætter m.m.	kl. 11 kl.12.30 kl.14
Søndag d. 15.09.	Lotte Müller underviser børn og voksne i at tegne portrætter m.m.	kl. 13 kl. 14.30
Tirsdag d. 17.09.	Elever fra 9. kl. tegner portrætter af udstillingens besøgende	kl. 11-16
	Elever fra 5. kl. tegner portrætter af de besøgende.	kl 10.30-13.30
	STEEN LARSEN som ikke alene er doktor i pædagogik - men også en blændende foredragsholder, som med et glimt i øjet holder tilhørerne fanget til sidste sekund, har kaldt aftenens emne for: " BØRNS BILLEDDANNELSE I UBEVOGTEDE ØJEBLIKKE" - En aften for videbegærlige voksne!	kl. 20
Onsdag d. 18.09.	Elever fra 9. kl. tegner portrætter af udstillingens besøgende.	kl. 11-16
	Nana Mikkelsen bygger på en genbrugsskulptur med de besøgende børn	kl. 11-16
Mandag d. 23.09.	Raphael Goldin , initiativtageren til og daglig leder af "Det Internationale Børnekunstmuseum" i Oslo fortæller og viser diasserierne: "Mit syn på børne- og ungdomskunst" og "Børnekunstmuseet i Oslo". Raphael Goldin har opbygget en enestående samling af børnebilleder fra hele verden.	kl. 20
Tirsdag d. 24.09.	Elever fra 5. kl. portrætterer de besøgende.	kl. 10.30-13.30
Onsdag d. 25.09.	Nana Mikkelsen bygger videre på genbrugsskulpturen med de besøgende børn.	kl. 11-16
Tirsdag d. 01.10.	Elever fra 5. kl. portrætterer de besøgende.	kl.10.30-13.30
Onsdag d. 02.10.	Nana Mikkelsen bygger videre på den efterhånden store genbrugsskulptur med de besøgende børn.	kl.11-16

Hver dag i hele udstillingsperioden er der mulighed for at tegne billeder på computere. Der er en assistent til at hjælpe og instruere mellem 10 og 16.

Hver dag kan de besøgende tegne portrætter i "Portrætværkstedet."